

Megoldások

II. Helyesírási gyakorlatok a szófajok körében

3. A melléknevek felismerésének gyakorlása. A fokozott melléknevek helyesírása

1. Feladat

Szem	Fül	Orr	Kéz	Nyelv
friss, sima, bolyhos	csendes, hangos, zajos, halk	illatos, friss, szagos, bűzös	lággy, kemény, sima, szúrós, selymes, bolyhos	friss, édes, keserű

a) Minek lehet a tulajdonsága:

bársonyos: bőr, ruha

fátyolos: idő, tekintet

éles: kés, szem

lággy: íz, illat

dallamos: hang, zene

erős: ember, íz, illat

csengő: hang

tiszta: ruha, ember

hamis: tárgy, hang

b) A hangszín tulajdonságait.

2. Feladat

a) A róka az erdőben él, de a tyúkoknak is félelmetes ellensége. Az erdő szakadékos, gyökeres helyein fúrja meg a tanyáját, a rókalyukat. Innen indul vadászatra. Húsevő, megeszi az erdők, mezők kártékony állatait.

b), c) Tetszőlegesen megoldható.

d) vad, ravasz, kicsi, vörös, fűrg

3. Feladat

a), b) Egyénileg megoldható.

4. Feladat

a) Egyénileg megoldható.

b) melléknévi: erdőszéli fák, tarka harkály, száraz ág, tavaszi tűz, jó takarmány

főnévi: fák közt kopog, tavaszhívót rikolt, levél forog,

c) Tetszőlegesen megoldható. Pl. Az erdőszéli fák között tarka harkály kopácsol.

d) Tetszőlegesen megoldható. Pl. Kopogott-e a harkály? Rikoltott-e a rigó? Az őszi szél forgatta-e az avart?

5. Feladat

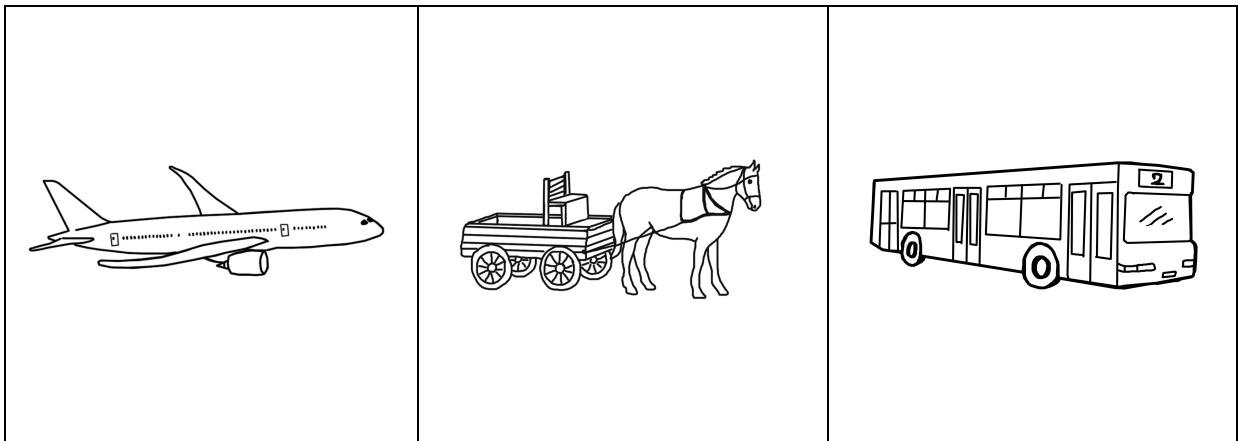
Olyan piros, mint a vér.
Olyan fehér, mint a hó.
Olyan fekete, mint a korom.
Olyan kék a szeme, mint a kökény.
Lassú, mint a csiga.

a) vérpiros, hófehér, koromfekete, kökénykék, csigalassú

b)
Olyan kék, mint az ég.
Olyan fehér, mint a fal.
Olyan sárga a haja, mint a len. / Olyan a haja, mint a len.
Olyan barna, mint a rozsda.

c) ébenfekete, hófehér, vérpiros

6. Feladat

a)

Repülő	Lovaskocsi	Autóbusz
legnagyobb leggyorsabb zajos lassú kicsi legdrágább legzsúfoltabb	nagy gyors zajosabb leglassabb legkisebb drága zsúfolt	nagyobb gyorsabb legzajosabb lassabb kisebb drágább zsúfoltabb

b) Egyénileg megoldható.

7. Feladat

ügyes, ügyesebb, legügyesebb
jóságos, jóságosabb, legjóságosabb

a) Írd le a két melléknév ellentétes jelentésű párjának fokozott alakjait is!

ügyetlen, ügyetlenebb, legügyetlenebb
gonosz, gonoszabb, leggonoszabb

b) Jelöld a leírt szavakban a szótőt, karikázd be a todalékot!

ügyes, ügyes | ebb, leg | ügyes | ebb
jó | ság | os, jóságos | abb, leg | jóságos | abb
ügyetlen, ügyetlen | ebb, leg | ügyetlen | ebb
gonosz, gonosz | abb, leg | gonosz | abb

8. Feladat

a)

Alapfok	Középfok	Felsőfok
erős, friss, lusta	lustább, erősebb, ügyesebb, frissebb	legfrissebb, leglustább, legerősebb

b) Jelöld a szótövet a leírt melléknevekben! Írd át színessel a jeleket!

lustá | bb, erő | sebb, ügyes | ebb, friss | ebb

9. Feladat

a) meleg, derús, aggodalmas, nagy

b) melegebb, derúsebb, aggodalmasabb, nagyobb

10. Feladat

A gyerekek ujjongva és egyre hangosabban kiabáltak. Születésnapjukra jobbnál jobb finomságokat kaptak. A legszebb az elemes autó volt, amit édesapjuk hozott külföldről.

a), b) Egyénileg megoldható.

11. Feladat

Egyénileg megoldható.

12. Feladat

Váratlanul az erdő átváltozik napos mezővé.

Vidáman csicseregnek a madarak.

Egy kis madár az ágra telepszik, és gyönyörűen énekel.

a)

vár | at | lan | ul, vidám | an, gyönyör | ű | en

13. Feladat

A jó barát drágább az aranynál.

Legjobb az egyenes út.

Ki-ki okosabb a más dolgában, mint a magáéban.

a) jó: alap

drágább: középfok

legjobb: felsőfok

okosabb: középfok

b), c) Egyénileg megoldható.

14. Feladat

a)

fehér, kéz, ceruza, édes, öt, fa, lila, eres, toll, figyel, tanul, lelkiismeretes, magas, egér, könyv, száz, eredményes, tiszta, dob, játszik, epres, sima

Megoldás: félelmetes

b) Tetszőlegesen megoldható. Pl. Herkulesnek félelmetes híre volt.

15. Feladat

falu: kisebb település elsősorban vidéken

falú: az edény fala

b), c) Egyénileg megoldható.

16. Feladat

élettelen: fásult

szagtalan: szaglás útján nem érzékelhető, nincs sem szaga, sem illata

gondtalan: nincs semmi baja sem

gondatlan: nem figyel oda, és bajt okoz

úttalan: kietlen

végtelen: nem belátható

elégedetlen: soha nem jó neki semmi
parttalan: végtelen
javíthatatlan: nem változik, ugyanaz marad

a), b) Egyénileg megoldható.

17. Feladat

Főnevek: Európa, Budapest, Tisza
Melléknevek: európai, budapesti, tiszai

18. Feladat

Mindegyik melléknév.

a), b) Egyénileg megoldható.
c) Írd le a selymes és az illatos melléknevek fokozott alakjait!

selymesebb, legselymesebb
illatosabb, legillatosabb

19. Feladat

a) régi, ó, rozoga, ősi, ódon, öreg → tárgyakra használatos
agg, koros, öreg, éltes → személyekre használatos

b)
Egy agg apóka gyakran sétálgat a tóparton.
A mesékben szereplő boszorkány mindig éltes.
Ez az ember már nagyon öreg.
Most költöztek el a rozoga kunyhóból.
Az ősi népek kultúrájából sokat tanulhatunk.
Ez egy nagyon ódon rádió, már alkatrészeket sem lehet kapni hozzá sehol.

20. Feladat

a) Egyénileg megoldható.
b)
Érdekes könyvet olvastam az állatokról.
Vajon melyik állat a leggyorsabb a világon?
Türelmesebben, figyelmesebben bánjatok a kisebb állatokkal!

21. Feladat

Tetszőlegesen megoldható. Pl. Ez egy kerek kisasztal. Mari alakja nagyon kerekded. A válaszfal nagyon vékony. Vékonyka az, aki keveset eszik. Ez egy könnyű példa. Könnyeden veszem az életet, sokat szórakozom.

22. Feladat

<i>helyes</i>	<i>zajos</i>	<i>szomjas</i>
<i>lyukacsos</i>	<i>selymes</i>	<i>sekély</i>
<i>pehelyes</i>	<i>hajlékony</i>	<i>dölyfös</i>
<i>májas</i>	<i>folyékony</i>	<i>veszélyes</i>
<i>terebélyes</i>	<i>komoly</i>	<i>szabályos</i>

23. Feladat

Egyénileg megoldható.

24. Feladat

a) Egyénileg megoldható.

b)

Egy búzamező képe, szélben ringó, érő kalászaival a nyár legszebb látványai közé tartozik. A kalászok között nyüzsgő élet folyik. A mező sok állatnak nyújt biztonságos élőhelyet.

c) biztonságosabb, legbiztonságosabb

d) Tetszőlegesen megoldható.

25. Feladat

folyékony, gömbölyű, kemény, pehelyes, komoly, mély, veszélyes, sekély

Tetszőlegesen megoldható. Pl. gömbölyű golyó, sekély folyó, veszélyes karabély, komoly veszély

26. Feladat

a)

A tavasz egy varázslatos pillanat. A levegő kitisztul, kibontják első leveleiket a fák és a bokrok. A nap melegtől színes virágok nyílnak. A fehér almavirágok és a rózsaszínű őszibarack virágok édes gyümölcsöket ígérnek.

b) pl. bámulatos, gyönyörűséges, elképesztő, hihetetlen, fantasztikus